

Disciplinarbøde. Efter forslaget til lov om militær retsplejelov ophæves adgangen til at pålægge straf uden dom. Dette betyder, at militære chefers mulighed for ved bødepålæg at kunne reagere hurtigt over for en forseelse forsvinder. Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning har derfor fundet, at der er behov for at indføre en økonomisk sanktion i form af et nyt disciplinarmiddel – disciplinarbøde.

Disciplinarbøder kendes også efter tjenestemandslovens regler om disciplinarretlige sanktioner over for tjenestemand, jf. tjenestemandslovens § 24, stk. 1. Efter tjenestemandslovens § 24, stk. 1, 1. punktum, kan en bøde som disciplinær sanktion ikke overstige en halv månedsløn.

Det forudsættes fra udvalgets side, at udmålingen af disciplinarbøder sker under hensyn til forseelsens karakter. Også den pågældendes tidligere (lignende) forførelser bør dog kunne have indflydelse på udmålingen. På samme måde bør der ved udmålingen tages hensyn til den pågældendes stilling og forhold, herunder lønforhold.

I overensstemmelse med udvalgets forslag foreslås det, at en disciplinarbøde højst kan udgøre 1/10 af den pågældendes månedsløn (grundløn/basisløn, brutto).

Et flertal i udvalget har foreslået et maksimum på 1/5 af månedslønnen for værnepligtige i de første fire måneder af værnepligtstiden (ca. 885 kr.) for at sikre, at disciplinarbøden kunne få en rimelig størrelse og dermed effekt i denne periode, da den månedlige værnepligtsløn de første 4 måneder var væsentlig lavere end i den resterende del af værnepligtstiden.

Aftalen om forsvarrets ordning 2005 - 2009 indebærer imidlertid, at værnepligtstiden forkortes til som hovedregel 4 måneder. Samtidig påtænkes ydelsen for værnepligtige fra og med 1. januar 2005 sammensat på en anden måde end hidtil, idet den samlede månedlige ydelse vil udgøre ca. 12.500 og med et rådighedsbeløb efter skat for den enkelte værnepligtige på ca. 9.500 kr. Henset hertil finder Forsvarsministeriet det ikke nødvendigt at graduere mellem værnepligtige og andet personel i forhold til fastsættelsen af maksimum for størrelsen af en disciplinarbøde, idet det samlede månedlige rådighedsbeløb efter skat på ca. 9.500 kr. forventes at blive beregningsgrundlaget, svarende til en maksimumbøde for en værnepligtig på ca. 950 kr.

Til illustration af forslaget om maksimum for størrelsen af en disciplinarbøde kan nævnes følgende eksempler på grundløn for visse, særligt udvalgte personelgrupper (lønniveau 1. april 2004):

NY LØN:		GAMMEL LØN:
Konstabel:	16.502,26 - 17.320,16 (trin 1-2)	14.654,33 - 19.726,42 (trin 2-20)
Sergent:	17.512,60	17.570,42 - 18.471,83 (trin 13-16)
Premierløjtnant:	20.797,66	20.610,00 - 23.211,58 (trin 23-32)
Major:	24.825,56 - 28.193,36 (lgrp. 3-4)	25.157,50 - 30.340,50 (trin 38-47)
Oberst:	42.909,25	42.909,25

Maksimumbeløbet for disciplinarbøder vedrører den enkelte forseelse.

Størrelsesmæssigt skal disciplinarbøden udmåles til et noget mindre beløb end en bøde for en tilsvarende strafbar forseelse.

Udvalget har ved deres forslag forudsat, at der administrativt fastsættes nærmere retningslinjer for bødernes størrelse, ligesom der vil blive udarbejdet oversigter over praksis, som kan benyttes som vejledende retningslinjer for størrelsen af disciplinarbøder for typiske tilfælde af pligtforsømmelser.

På baggrund af forslaget om at indføre disciplinarbøder har udvalget endvidere fundet, at der ikke er grundlag for at foreslå tilbageholdelse på tjenestestedet opretholdt som disciplinarmiddel. Det samme gælder disciplinarmidlet overflytning til anden tjeneste, som efter udvalgets opfattelse må betragtes som en for indgribende reaktion over for mindre alvorlige tjenesteforsømmelser.

Der henvises til betænkningen side 342 - 345.

Det skal bemærkes, at der inden for Forsvarsministeriets område i øjeblikket pågår et arbejde med henblik på blandt andet at få udarbejdet administrative retningslinier mv. i forbindelse med udvalgets forslag til ny militær straffelov, retsplejelov og disciplinarlov, således at vejledninger mv. forventes at være klar ved de pågældende lovforslags påtænkte ikrafttrædelsestidspunkt den 1. oktober 2005.

Det skal bemærkes, at et mindretal i udvalget har udtrykt betænkelighed ved at indføre disciplinarbøder, fordi denne sanktion af forsvarrets personel vil blive opfattet som en sanktion af strafferetlig karakter. Omvendt har Forsvarsministeriets og Forsvarskommandoens repræsentanter i udvalget givet udtryk for, at indførelsen af en disciplinarbøde er en forudsætning for, at disciplinarmidlet tilbageholdelse på tjenestestedet eller anden fratagelse af frihed kan afskaffes.

Der henvises til betænkningen side 343.